

Grey Scale #13

DANES-PICTA.COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

Egz. Nr 1

Ppłk dypl. Edward MICHAŁOWSKI

MARSZ PUŁKU

Wykład

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGP WP
Biłal Zbiórów Specjalnych

44347

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz. Nr 1

Ppłk dypl. Edward MICHAŁOWSKI

MARSZ PUŁKU

Wykład

BIBLIOTEKA NAUKOWA AGP WP
Biblioteka Sztabu Sił Zbrojnych
70 0000

44347

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGOLNEJ

JAWNE

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2
(Dz.U. RP z 11 poz. 96)
Dzpis

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGOLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

Egz. nr ... 1

płk dypl. Witold WÓJCIK

TEMAT: M A R S Z P U Ł K U

wykład

BIBLIOTEKA NARODOWA ASG WP
Archiwum Biuletynu Specjalnego
Nr 1519

44347

TEMAT: MARSZ PUŁKU

WSTEP.

I. OGOLNE ZASADY MARSZU

1. Pojęcie marszu
2. Możliwości marszowe
3. Tworzenie ugrupowania marszowego
4. Zasady wykonywania marszu.

II. PRACA DOWODCY I SZTABU PUŁKU PODCZAS PLANOWANIA

I ORGANIZACJI MARSZU

1. Wypracowanie decyzji do marszu
2. Postawienie zadań na marsz
3. Organizacja zabezpieczenia marszu:
 - a/ rozpoznanie;
 - b/ służba porządkowo-ochronna;
 - c/ obrona przeciwlotnicza;
 - d/ obrona przed bronią masowego rażenia i środkami zapalającymi;
 - e/ zabezpieczenie inżynieryjne;
 - f/ zabezpieczenie chemiczne;
 - g/ maskowanie;
 - h/ zabezpieczenie materiałowo-techniczne i medyczne.

III. WYKONYWANIE MARSZU

IV. ORGANIZACJA I WYKONYWANIE MARSZU W WARUNKACH SZCZEGOLNYCH

- a/ marsz w zimie i w czasie roztopów;
- b/ marsz w terenie lesisto-jeziornym;
- c/ marsz w górach;
- d/ marsz przez miasta i rejony zurbanizowane.

V. ZAKONCZENIE.

WSTĘP

1. Sprawy organizacyjne

a/ informacja o całości tematu - informacja z programu:

- wykład 2

- ćwiczenie; 10(30)

b/ podstawowa literatura:

- podać z załącznika Nr 1;

(B1 w 1 (127))

c/ plan wykładu /szczególną uwagę zwrócić na ogólne zasady marszu.

2. W manewrowych działaniach bojowych poważnie wzrosła rola przesunięć wojsk, szczególnie marszów. Dlatego wojska zawsze powinny być gotowe do przesunięć na duże odległości w warunkach stałego zagrożenia użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia, oddziaływania jego lotnictwa oraz zniszczenia dróg i przepraw.

Marsz - jako jeden z rodzajów działań wojsk zajmuje dużo miejsca w problematyce szkolenia podczas studiów w ASG. Zasady jego organizacji i prowadzenia stale ulegały i ulegają zmianom. Decyduje o tym w głównej mierze rozwój techniki, a szczególnie wszelkiego rodzaju pojazdów. Jedną z konsekwencji tych zmian jest znaczne zdezaktualizowanie się literatury dotyczącej marszu.

Problematyką marszu zajmować się będziemy na pierwszym i drugim roku studiów, dlatego też dzisiaj szczególną uwagę skoncentruję na problemach dotyczących ogólnych zasad organizacji i wykonania marszu oraz pracy dowódcy i sztabu w czasie przygotowania pułku do marszu.

Niektóre problemy marszu zostaną jedynie zasygnalizowane, wymagać one będą samodzielnego studiowania literatury dotyczącej marszu.

Ważnym do odnotowania, jest fakt wejścia na użytek wojsk 1983/84 nowego regulaminu walki, który wprowadza nowe możliwości marszowe pułku. Wykład uwzględni wszystkie najnowsze postanowienie w/w regulaminu.

I. OGOLNE ZASADY MARSZU

1. Pojęcie marszu

Marsz - wg Leksykonu wiedzy wojskowej "zorganizowane przemieszczanie się wojsk w kolumnach w określonym ugrupowaniu do wyznaczonego rejonu /rubieży/, może odbywać się pieszo lub na środkach transportowych. Marsz może być wykonywany w kierunku frontu - nazywany marszem czołowym lub marszem dofrontowym, wzdłuż frontu - określony mianem marszu bocznego /rokadowego/, oraz w kierunku przeciwnym do frontu - marsz odfrontowy. Marsz odfrontowy wykonywany podczas odwrotu wojsk określa się często mianem marszu odwrotowego. Słownik podstawowych terminów wojskowych określa - "marsz - zorganizowane przesuwanie wojsk w kolumnach w określonym ugrupowaniu z jednego miejsca na drugie w całkowitej gotowości do wykonania zadań ..."

Według Biuletynu Informacyjnego Nr 1 z 1978r. "marsz jest integralną częścią manewru wojsk i ma na celu ich przesunięcie do zawczasu przewidzianego rejonu /np. ześrodkowanie, wyjściowego itp./ lub bezpośrednio na rubież wprowadzenia do walki ..."

Projekt nowego regulaminu walki podaje "Marsz - zorganizowane przesunięcie wojsk w kolumnach po drogach i drogach na przełaj do wyznaczonego rejonu lub na wyznaczoną rubież. Podczas wykonywania marszu czołgi, artyleria samobieżna i inny sprzęt gaśnicowy oraz sprzęt z małym zapasem przebiegu mogą być przewożone na ciężkich przyczepach samochodowych, włączonych w skład kolumn.

Marsz może być wykonywany w przewidywaniu wejścia do walki lub zagrożenia spotkania się z nieprzyjacielem. Może on być wykonywany w kierunku frontu, wzdłuż frontu lub w kierunku przeciwległym do frontu. We wszystkich wypadkach marsz wykonuje się skrycie, z reguły w nocy lub w innych warunkach ograniczonej widoczności; w toku działań bojowych i na głębokich tyłach wojsk własnych - może być również wykonywany w dzień".

W armii Stanów Zjednoczonych określa się, iż "...podstawowym rodzajem zorganizowanego przemieszczenia oddziałów i pododdziałów w celu osiągnięcia wyznaczonego rejonu w nakazanym czasie i w pełnej gotowości bojowej, jest marsz". Regulaminy amerykańskie różnią dwie rodzaje marszów w zależności od odległości do linii frontu: marsz w strefie operacyjnej /administracyjny/ i marsz w strefie działań bojowych /taktyczny/.

Regulamin Bundeswehry określa - "marsz jest istotną częścią składową wszystkich rodzajów działań bojowych. Jest to zorganizowane przemieszczenie wojsk w celu osiągnięcia wyznaczonego rejonu w nakazanym czasie i w pełnej gotowości bojowej. Może być organizowany w przewidywaniu boju spotkaniowego, użycia broni jądrowej, chemicznej, czy zmasowanych ataków lotnictwa nieprzyjaciela".

Z przytoczonych definicji marszu wynika, że posiadają one wiele wspólnych elementów, różnią się natomiast sformułowaniem, które w zasadzie nie zmieniają sensu pojęcia marszu.

2. Możliwości marszowe

Przez możliwości marszowe należy rozumieć zdolność pokonania odległości na własnych środkach transportowych z jednego rejonu do innego, w określonym czasie i z zachowaniem gotowości bojowej.

Wskaźnikami możliwości marszowych pułku są: średnia szybkość marszu kolumn pododdziałów; odległość marszu dobowego; ogólny czas trwania marszu.

Głównymi czynnikami, determinującymi możliwości marszowe wojsk, a szczególnie głębokość dobowego wysiłku i szybkość ruchu, są:

- stan techniczny pojazdów mechanicznych i ich możliwości poruszania się zarówno po drogach, jak i po bezdrożu;
- przygotowanie kierowców do długotrwałej jazdy oraz posiadanie w składzie każdej załogi pojazdu - żołnierza - kierowcy, przeszkolonego w ramach drugiej specjalności;

- posiadanie odpowiednich zapasów MPS oraz sił i środków zabezpieczenia technicznego marszu;
- przygotowanie wojsk do długotrwałego ruchu i umiejętność dowódców /sztabów/ w kierowaniu marszem.

Ponadto na możliwości marszowe wpływają także: stan dróg i warunki meteorologiczne; pora roku i doby; stopień oddziaływania nieprzyjaciela.

Przyjmuje się następujące normy możliwości marszowych:

Odległość marszu w ciągu doby może wynosić: dla kolumn mieszanych i czołgowych - do 300 km; dla samochodowych - do 400 km.

Srednia prędkość marszu, bez uwzględnienia czasu na odpoczynki, może wynosić:

- dla kolumn mieszanych i czołgowych - w dzień 25-30 km/godz.
- w nocy 15-20 km/godz.
- dla kolumn samochodowych - w dzień 30-40 km/godz. i więcej
- w nocy 25-30 km/godz.

W górach, w terenie lesisto-bagnistym i innych niesprzyjających warunkach, średnia prędkość marszu w zależności od charakteru terenu i stanu dróg, może zmniejszać się do 20 km/godz., a odległość marszu w ciągu doby może wynosić 200-250 km, a niekiedy i mniej.

We wszystkich wypadkach marsz powinien być wykonywany z maksymalnie możliwą w danych warunkach prędkością.

Przy określaniu możliwości marszowych pułku w ciągu doby należy obowiązkowo uwzględnić średnią prędkość sprzętu i 12 godzin samej jazdy.

3. Tworzenie ugrupowania marszowego

Zgodnie z Leksykonem Wiedzy Wojskowej ugrupowanie marszowe to "Celowe oraz zgodne z zamiarem dowódcy rozmieszczenie po drogach marszu pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych zapewniające ich doprowadzenie do wyznaczonych rejonów w pełnej gotowości bojowej lub wejście do bitwy /walki/ wprost z marszu ..."

Ugrupowanie marszowe pułku zależy od otrzymanego zadania, odległości do nieprzyjaciela i możliwego charakteru działań, zamiaru prowadzenia boju spotkaniowego, liczby dróg, stanu pododdziałów, sąsiadów, odległości do nich i warunków terenowych.

↳ Ugrupowanie marszowe powinno zapewnić:

- dużą prędkość marszu;
- możliwość wykonania manewru w ramach kolumny z jednej drogi na drugą;
- szybkie rozwinięcie i wejście do walki potrzebnej ilości sił i środków;
- zmniejszenie wrażliwości na uderzenia naziemne i powietrzne nieprzyjaciela;
- oszczędność sił i środków oraz utrzymanie ciągłego i niezawodnego dowodzenia.

- *bezpieczeństwo jazdy pojedynczo.*

Ugrupowanie marszowe pułku obejmuje oddział wydzielony, ubezpieczenie marszowe, oddziały zabezpieczenia ruchu, kolumny sił głównych oraz kolumny oddziałów /pododdziałów/ zabezpieczenia technicznego i tyłowych.

↳ Oddział wydzielony wysyła się z pułku dla uprzedzenia nieprzyjaciela w opanowaniu dogodnych rubieży i utrzymania ich do czasu podejścia sił głównych. Na oddział wydzielony w czasie marszu nakłada się również obowiązek prowadzenia rozpoznania na korzyść pułku. Odległość działania oddziału wydzielonego w składzie batalionu od sił głównych może wynosić do 40 km., w składzie pułku - do 70 km.

Ubezpieczenie marszowe powinno aktywnymi działaniami zapewnić ciągły ruch kolumn sił głównych, wykluczyć niespodziewany napad nieprzyjaciela i stworzyć im dogodne warunki wejścia do walki, oraz nie dopuścić żeby naziemne rozpoznanie nieprzyjaciela przeniknęło do ubezpieczanych wojsk. Do ubezpieczenia od czoła /na drodze marszu/ z czołowych pułków /pułku działającego jako oddział wydzielony/ wysyła się awangardy w składzie do wzmocnionego batalionu,

na 20-30 km

↓
a do ubezpieczenia zagrożonych skrzydeł - szpice boczne w składzie do wzmocnionej kompanii.

Pułk wykonujący marsz po dwóch drogach, na jedną z nich, po której przegrupowuje się większość sił głównych, wysyła zwykle awangardę, a na drugą - szpicę czołową w składzie wzmocnionej kompanii.

W razie konieczności zajęcia i utrzymania dogodnych rubieży na czas przejścia kolumn pułku, na najważniejsze kierunki w bok od dróg marszu wysyła się stałe szpice boczne.

Odległość awangardy wynosi 20-30 km, szpicy czołowej 5-10 km, szpicy czołowej pułku maszerującego za pułkiem czołowym - do 3 km, szpicy bocznej lub tylnej - do 5 km.

Oddziały zabezpieczenia ruchu, jako organa zabezpieczenia marszu, organizuje się na każdej drodze marszu. W ich skład mogą wejść pododdziały saperskie wraz z odpowiednim wyposażeniem /maszyny drogowe, środki przeprawowe/ oraz pluton czołgów. Podczas marszu, przesuwają się na przodzie sił głównych pułków pierwszego rzutu, a po wejściu pułku w obszar działań wysyła się je zawczasu w rejony uszkodzonych obiektów drogowych.

Kolumny sił głównych pułku w marszu rozczłonkowuje się w głąb na kolumny batalionów.

Odległości między pułkami mogą wynosić do 5 km, między batalionami /dywizjonami/ 2-3 km, między pojazdami 25-50m.

Pułk zmechanizowany na bojowych wozach piechoty i pułk czołgów dywizji zmechanizowanej oraz pułki czołgów dywizji pancernej, w przewidywaniu wejścia do walki, przemieszczają się z reguły w składzie kolumn sił głównych. Batalion czołgów pułku zmechanizowanego /batalion zmechanizowany pułku czołgów/ przydziela się zwykle batalionom zmechanizowanym /czołgów/. Niekiedy batalion zmechanizowany pułku czołgów może być wydzielony do awangardy /oddziału wydzielonego/ pułku, a batalion czołgów pułku zmechanizowanego maszerować na

5 czele kolumny sił głównych pułku, część jego czołgów może być przydzielona awangardzie.

Artylerię organiczną i przydzieloną rozdziela się pomiędzy pododdziałami sił głównych i awangardami, z uwzględnieniem stworzenia niezbędnego jej ugrupowania do walki. Maszeruje ona za awangardami lub na czele kolumn sił głównych, w gotowości do rozwinięcia i otwarcia ognia.

Pododdziały artylerii przeciwpancernej i wojsk inżynieryjnych przeznaczone do stawiania zapór minowych, maszerują między awangardą i siłami głównymi w gotowości do odparcia ataków czołgów nieprzyjaciela.

Pododdział przeciwlotniczy pułku maszeruje z reguły plutonami w składzie kolumn awangardy i sił głównych, w gotowości do prowadzenia ognia w ruchu lub z krótkich przystanków.

Pododdział wojsk chemicznych /plchem/ maszeruje za jednym z batalionów czołowych, zwykle na kierunku głównym, w gotowości do wykonania otrzymanych zadań.

Pododdziały zabezpieczenia technicznego i tyłowe maszerują samodzielnie kolumnami za siłami głównymi w odległości: w dywizji 5-10 km, w pułku 2-3 km, a w batalionie - w składzie kolumny batalionu. W przewidywaniu wejścia do walki pułkowy punkt medyczny oraz część kompanii remontowej oraz pododdziały transportowe z paliwem i amunicją bezpośrednio za jednym z batalionów czołowych.

4. Zasady wykonywania marszu.

Pułk wykonuje marsz w składzie dywizji lub samodzielnie. W składzie dywizji może on wykonywać marsz w kolumnie sił głównych lub stanowiąc oddział wydzielony.

Pułkowi wyznaczają się zwykle jedną - dwie drogi marszu, a w działaniach jako oddział wydzielony - kierunek działania.

Przed wybuchem wojny, ± 15 paratkowym jest okresie gdy 70 przegrupowują się do granicy, na front dywizje manewrują 1-2 drogami.

Drogi marszu pułku w miarę możliwości nie powinny przebiegać przez duże miejscowości, węzły dróg, cieśniny oraz w pobliżu stacji kolejowych /portów, lotnisk/.

Dla terminowego rozpoczęcia marszu i regulowanie prędkości ruchu kolumn ^{wyznaczo się} punkt wyjściowy /rubież wyjściowa/ i punkty /linie/ wyrównania z podaniem czasu ich przejścia przez czoła kolumn.

Odległość linii wyjściowej od rejonu rozmieszczenia powinna umożliwić formowanie kolumn batalionów /dywizjonów/ do marszu. Linie wyrównania wyznacza się zwykle co 3-4 godziny marszu.

Dla odpoczynku stanu osobowego, spożycia posiłków, sprawdzenia stanu uzbrojenia, sprzętu bojowego i innego oraz jego obsługi technicznej w marszu, wyznacza się postoje jednogodzinne po każdych trzech - czterech godzinach marszu oraz jeden ^{od poranku do} postój dwugodzinny w drugiej połowie marszu dobowego. Po wykonaniu każdego marszu dobowego wyznacza się odpoczynek dzienny /nocny/, a w marszu na dużą odległość, w razie potrzeby wyznacza się odpoczynek dobowy po każdych trzech - pięciu ^{dobach} marszach dobowych.

Na odpoczynek dzienny /nocny/ i dobowy oraz postój dwugodzinny wybiera się rejon odpowiadające warunkom obrony przed bronią jądrową i maskowaniu wojsk oraz posiadające dostateczną ilość źródeł wody

Na postoje wojska zatrzymują się w kolumnach po prawej stronie drogi zachowując między pododdziałami i ustalone odległości. Podczas odpoczynków dziennych i dobowych wojska schodzą z drogi marszu i rozmieszczają się w sposób rozśrodkowany w kolumnach batalionowych, tak aby utrzymać stałą gotowość bojową i jak najmniej czasu stracić na wyciąganie kolumn.

→
2 s. 63 - Co robić na odpoczynkach +

↑

II. PRACA DOWÓDCY I SZTABU PUŁKU PODCZAS PLANOWANIA I ORGANIZACJI MARSZU

1. Wypracowanie decyzji do marszu.

Metoda i kolejność pracy dowódcy pułku nad organizacją marszu zależą od warunków, otrzymanego zadania i ilości posiadanego czasu, wyszkolenia i zgrania sztabu oraz cech osobowych dowódcy.

Kolejność pracy dowódcy i sztabu z reguły jest następująca:

- analiza zadania
- zarządzenia wstępne
- zamiar
- ocena sytuacji a w niej:
 - ocena nieprzyjaciela
 - ocena wojsk własnych
 - ocena terenu
 - ocena sąsiadów
 - ocena sytuacji skażeń i zakażeń
- postawienie zadań
- sposób współdziałania wojsk
- organizacja dowodzenia

Ponadto zagadnienia zabezpieczenia marszu i zadania pracy politycznej

Dowódca pułku w wyniku przeprowadzonej analizy otrzymanego zadania na marsz powinien wyjaśnić:

- zamiar przełożonego na okres marszu /cel i rodzaj/ i po jego wykonaniu;
- miejsce i rolę pułku w realizacji zamiaru wyższego przełożonego;
- odległość i czas marszu;
- ilość dróg, linię wyjściową, wyrównania i rejony odpoczynków.

Dodatkowo określa siły, środki i sposób organizacji służby porządkowo-ochronnej oraz ilość, skład i zadania swych przedstawicieli w grupac^h rekonesansowych.

Po analizie zadania i zarządzeniach wstępnych określa zamiar, w którym podaje:

- ugrupowanie marszowe oraz podział sił i środków na kolumny;
- skład, zadania i odległość ubezpieczenia marszowego;
- drogi /drogę/ marszu i średnią prędkość marszu;
- rubież wyjściową i linie wyrównania;
- ilość i czas trwania postoju w pierwszym marszu dobowym;
- organizację obrony przeciwlotniczej w czasie marszu.

Po ogłoszeniu zamiaru dowódca pułku przystępuje do oceny sytuacji.

W ocenie nieprzyjaciela dowódca pułku powinien ustalić:

- w jakiej odległości znajduje się nieprzyjaciel i rodzaj jego działań;
- rubieże /rejony/ możliwego zetknięcia się pułku z nieprzyjacielem;
- rubieże /rejony/, w których nieprzyjaciel może użyć broni jądrowej;
- charakter działania lotnictwa i grup dywersyjno-rozpoznawczych nieprzyjaciela;
- możliwe rejony wysadzenia desantu powietrznego;
- brakujące wiadomości o nieprzyjacielu oraz sposób ich zdobycie.

Na podstawie oceny nieprzyjaciela dowódca pułku określa: rodzaj zagrożenia z jego strony; rubieże na których może dojść do spotkania; ugrupowanie; sposób zabezpieczenia pułku przed działaniem broni jądrowej; desantów, grup dywersyjno-rozpoznawczych i lotnictwa nieprzyjaciela.

W ocenie sił własnych dowódca pułku rozpatruje:

- stan pododdziałów i ich rozmieszczenie;
- zdolność bojową /marszową/ pododdziałów;
- rodzaj i ilość środków wzmocnienia oraz ich wpływ na wykonanie zadania;
- stan zaopatrzenia materiałowo-technicznego;

- stopień napromieniowania i potrzeby prowadzenia zabiegów sanitarnych i specjalnych stanu osobowego oraz sprzętu.

W wyniku oceny wojsk własnych dowódca pułku udokładnia: ugrupowanie, podział sił i środków, zadania dla pododdziałów, oraz ustala czynności, jakie należy wykonać aby osiągnąć w wyznaczonym czasie nakazany rejon i zapewnić ciągłość zabezpieczenia materiałowego, technicznego i medycznego.

W ocenie sąsiadów dowódca pułku powinien uwzględnić charakter ich działań oraz wpływ tych działań na wykonanie zadania przez pułk.

Ocenę terenu przeprowadza dowódca na podstawie mapy, zdjęć lotniczych, opisów wojskowo-geograficznych, danych z wyższego sztabu i własnego rozpoznania. Ocena terenu obejmuje drogi i przyległy do nich teren, rejony wyjściowe, rejony postojów.

W wyniku oceny terenu dowódca pułku określa: możliwe zmiany ugrupowania, miejsce poszczególnych rodzajów sprzętu w ugrupowaniu, czynności w zakresie zabezpieczenia inżynierskiego.

Następnie dowódca pułku ocenia wpływ pogody, pory roku i doby na przegrupowanie, ustala sposób ewakuacji i zaopatrzenia oraz swoje miejsce i sztabu w ugrupowaniu.

Po przeprowadzonej ocenie sytuacji dowódca pułku precyzuje ^{decyzji} zamiar w pełnym zakresie i przystępuje do stawiania zadań.

↓ 2. Postawienie zadań na marsz.

Zadania pododdziałom dowódca stawia osobiście lub za pośrednictwem sztabu.

W rozkazie bojowym podaje:

- oddziałowi wydzielonemu /awangardzie/ - skład, zadanie, drogę marszu, czas przekroczenia rubieży wyjściowej /awangardzie - linie wyrównania/, sposób działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem;

- batalionom - środki wzmocnienia, numery dróg marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania /odpoczynku/ lub rubież, czas przybycia /wyjścia/ do wyznaczonego rejonu lub na wskazaną rubież, czas i miejsca postojów oraz sposób działania w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem, czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;
- artylerii będącej w dyspozycji dowódcy pułku numery dróg marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon ześrodkowania lub rejon stanowisk ogniowych i czas przybycia do niego, miejsce i czas postojów, sposób i kolejność utrzymania stałej gotowości bojowej oraz działanie w wypadku spotkania się z nieprzyjacielem, czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;
- pododdziałom obrony przeciwlotniczej - zadania w marszu i na prawdopodobnych rubieżach rozwinięcia, numery dróg w marszu i miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon stanowisk ogniowych w miejscach odpoczynku podczas osłony obiektów na drogach marszu i w rejonie ześrodkowania oraz terminy ich zajęcia; czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania;
- oddziałowi zabezpieczenia ruchu - skład, zadanie, numer drogi marszu, miejsce w ugrupowaniu marszowym i czas przekroczenia rubieży wyjściowej;
- oddziałom i pododdziałom zabezpieczenia technicznego i tyłowym - numer drogi marszu, miejsca w ugrupowaniu marszowym, rejon odpoczynku i czas przybycia do niego, miejsce i czas postoju oraz czas przekroczenia rubieży wyjściowej i linii wyrównania.

↓ Do marszu na dużą odległość zadania pododdziałom stawia się zwykle na pierwszy marsz dobowy, zadanie na każdy kolejny marsz dobowy przekazuje się w rejonie odpoczynku.

3. Organizacja zabezpieczenia marszu.

a/ rozpoznanie

Do zadań rozpoznania w marszu należy: rozpoznanie stanu dróg mostów i przepraw; wykrycia zapór, stref skażeń, rejonów zniszczeń, pożarów i zatopień oraz wyznaczenie dróg ich obejścia. W marszu w przewidywaniu wejścia do walki organizuje się ponadto rozpoznanie nieprzyjaciela.

Jeżeli marsz jest wykonywany bez zagrożenia spotkania się z nieprzyjacielem, wówczas do rozpoznania dróg marszu i rejonów odpoczynku zawczasu wysyła się grupy rekonesansowe w skład, których włącza się oficerów sztabu, rodzajów wojsk i służb, pododdziały wojsk inżynieryjnych i chemicznych oraz przedstawicieli pododdziałów.

b/ służbę porządkowo-ochronną

organizuje sztab pułku przed rozpoczęciem marszu i rozwija na drogach wyciągania do rubieży /punktu/ wyjściowej, na drogach marszu, w rejonach odpoczynku i ześrodkowania, a w przewidywaniu wejścia do walki - również na drogach podejścia pododdziałów do rozwinięcia w ugrupowanie bojowe.

Drogi marszu wojsk w zależności od ich długości mogą być podzielone na odcinki porządkowo-ochronne o długości do 100 km.

Na każdy odcinek drogi marszu wyznacza się komendanta, któremu przydziela się pododdziały do pełnienia służby porządkowo-ochronnej, a na trudne do przejścia odcinki również pododdziały zabezpieczenia technicznego, inżynieryjne z niezbędnym sprzętem.

Na drogach marszu o długości do 100km nie organizuje się odcinków porządkowo-ochronnych.

c/ obrona przeciwlotnicza

Celem obrony przeciwlotniczej jest niedopuszczenie do wykonania uderzenia przez lotnictwo nieprzyjaciela lub zmniejszenie do minimum skutków jego działania na pododdziały pułku.

Do obrony przeciwlotniczej pułku w marszu wykorzystuje się pododdziały przeciwlotnicze oraz ogień broni pokładowej i strzeleckiej.

Wojska obrony przeciwlotniczej wyższego szczebla osłaniają pułk przede wszystkim podczas przechodzenia przez punkty newralgiczne /cieśniny, przeprawy, węzły dróg/ oraz w rejonach odpoczynków i ześrodkowania wojsk.

Organiczne środki obrony przeciwlotniczej rozmieszcza się w awangardzie i siłach głównych. Do zwalczania nisko latających samolotów pododdziały wykorzystują etatowe środki przeciwlotnicze ponadto wyznacza się nie mniej jak 1/3 sił i środków z pododdziałów ogólnowojskowych.

W razie ataku lotnictwa kolumny z zasady kontynuują marsz. Ogień do środków napadu powietrznego prowadzą pododdziały przeciwlotnicze i wyznaczone pododdziały ogólnowojskowe.

✓ d/ obrona wojsk przed bronią masowego rażenia i środkami zapalającymi

Ma na celu nie dopuścić do porażenia maszerujących kolumn pułku lub maksymalnie osłabić skutki jej działania, a tym samym utrzymać zdolność bojową wojsk do realizacji postawionego zadania.

Obronę wojsk przed bronią masowego rażenia i środkami zapalającymi w marszu osiąga się przez:

- ścisłe przestrzeganie ustalonych odległości;
- nie skupienie wojsk przed rubieżą wyjściową, na postojach, podczas przechodzenia przez wąskie przejścia, przeszkody wodne, przełęczce i w rejonach odpoczynku;
- umiejętne wykorzystanie ochronnych właściwości sprzętu bojowego, transportu i terenu oraz indywidualnych środków ochrony;
- rozbudowę inżynieryjną rejonów odpoczynków i ześrodkowania.

✓ e/ zabezpieczenie inżynieryjne

Do głównych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego należy:

- rozpoznanie inżynieryjne na drogach marszu;
- przygotowanie i utrzymanie dróg oraz przepraw przez przeszkody wodne;
- przygotowanie rejonów postoju, odpoczynku i ześrodkowania;
- zapewnienie pokonania przez wojska zapór, rejonów zniszczeń, pożarów, zatopień i przeszkód naturalnych;
- wykonanie przedsięwzięć inżynieryjnych dotyczących maskowania.

✓ f/ zabezpieczenie chemiczne marszu obejmuje:

- wykrywanie wybuchów jądrowych w pasie marszu;
- rozpoznanie promieniotwórcze, chemiczne, biologiczne dróg marszu, rejonów odpoczynku i ześrodkowania;
- kontrolę dozymetryczną i chemiczną po wyjściu pododdziałów ze stref skażeń promieniotwórczych, prowadzoną zwykle w czasie odpoczynków;
- przeprowadzenie całkowitych zabiegów specjalnych wojsk na drogach marszu przed wejściem do rejonów odpoczynku lub do rejonów wyznaczonych;
- odkażanie i dezynfekcje poszczególnych odcinków dróg marszu, przepraw, tuneli i mostów;
- maskowanie dymami i aerozolami przepraw przez przeszkody wodne.

↓ g/ maskowanie

W celu zapewnienia skrytego przemarszu wojsk wskazany jest marsz drogami zasłoniętymi. Dokonując wyboru dróg należy dążyć do tego, żeby nie przebiegały one przez duże miasta i węzłowe stacje kolejowe, zwłaszcza w czasie marszu w strefie przyfrontowej. Podczas marszu w nocy należy ściśle przestrzegać maskowania świateł, maksymalnie należy wykorzystać rzeźbę i pokrycia terenu oraz etatowe i podręczne środki maskowania.

h/ zabezpieczenie materiałowe, techniczne i medyczne

W czasie marszu pododdziały korzystają z doraźnych i ruchomych zapasów, które uzupełnia się podczas odpoczynków. Część transportu z materiałami pędnymi i smarami można zawczasu przydzielić pododdziałom.

W zakresie zabezpieczenia technicznego należy przed rozpoczęciem marszu zapoznać kierowców z warunkami technicznymi dróg marszu, ustalonymi prędkościami, zasadami mijania, wyprzedzania, zatrzymywania itp. Omawia się też sposoby obsługiwań technicznych remontów i ewakuacji. Zabezpieczenie techniczne organizuje się w formie technicznego zamykania kolumn marszowych batalionów i pułku.

Zabezpieczenie medyczne obejmuje terminowe udzielanie pomocy medycznej oraz ewakuację porażonych i chorych. Pomocy medycznej udziela się na szczeblu batalionu i pułku. Porażonych i chorych wymagających ewakuacji kieruje się transportem pułku do najbliższych szpitali.

✓ III. WYKONYWANIE MARSZU

Szczególnie ważnym zagadnieniem jest organizacja wyjścia pułku z rejonu rozmieszczenia na drogę marszu.

↓ Ugrupowanie marszowe batalionów ze środkami wzmocnienia tworzy się w rejonach ich rozmieszczenia.

Każdemu pododdziałowi wyznacza się czas rozpoczęcia ustawiania w kolumnę, oraz drogę wyprowadzającą do punktu /linii/ wyjściowego. Punkt wyjściowy wyznacza się w odległości nie mniejszej jak 5 km od rejonu, z którego rozpoczyna się marsz.

Kolumny batalionów wyciąga się z takim wyliczeniem, aby kolumna batalionu podchodziła czołem do rubieży wyjściowej w ściśle określonym czasie.

J
Wojska w czasie marszu powinny ściśle przestrzegać ustalonego porządku, szczególnie prędkości marszu, odległości, zasad bezpieczeństwa i maskowania. Kolumny maszerują prawą stroną drogi, lewa pozostaje dla ruchu ze strony przeciwnej i wyprzedzania.

Wyprzedzanie jednej kolumny przez drugą dopuszczalne jest tylko za zezwoleniem dowódcy pułku. Wyprzedzana kolumna zatrzymuje się na prawym poboczu lub w prawo od drogi.

Ciaśniny i mosty pododdziały przekraczają bez zatrzymywania się z możliwie dużą prędkością. Dla osłony wojsk od uderzeń nieprzyjaciela powietrznego, w rejon wąwozów i mostów zawczasu wysyła się środki obrony przeciwlotniczej.

W razie napadu nieprzyjaciela powietrznego, kolumny z reguły nie przerywają marszu. Środki przeciwlotnicze niszczą nieprzyjaciela ogniem w ruchu i z krótkich przystanków. Baterie artylerii przeciwlotniczej w zależności od sytuacji rozwijają się zwykle wzdłuż dróg marszu i po odparciu nalotów nieprzyjaciela powietrznego kontynuują marsz.

Na postojach ugrupowania kolumn nie zmienia się; odległości między pododdziałami ustalone na czas marszu zachowuje się; pododdziały artylerii przeciwlotniczej rozwijają się na stanowiskach, ustala się im stopnie gotowości i organizuje dyżury bojowe.

Ubezpieczenie marszowe na postojach zatrzymuje się na dogodnych rubieżach i nadal wykonuje swoje zadanie tzn. - ubezpieczenie postoju

W wypadku wykonania przez nieprzyjaciela uderzeń jądrowych i chemicznych na kolumny, dowódca podejmuje stosowne działanie dla odtworzenia dowodzenia i zdolności bojowej porażonych wojsk oraz kontynuowania marszu pododdziałów, które zachowały zdolność bojową.

W razie użycia przez nieprzyjaciela środków zapalających, kolumny szybko wyprowadza się z rejonów pożarów do przodu lub w stronę nawietrzną, zatrzymuje się i przystępuje do gaszenia ognia na

palącym się uzbrojeniu i sprzęcie, ratuje się stan osobowy i udziela mu pierwszej pomocy medycznej po czym kontynuuje się marsz.

Grupy dywersyjno-rozpoznawcze i desanty powietrzne nieprzyjaciela działające na drogach marszu niszczą pododdziały rozpoznawcze, ubezpieczenia marszowe, oraz wydzielone pododdziały. Do niszczenia dużych desantów powietrznych wyznacza się w pierwszej kolejności pododdziały znajdujące się najbliżej rejonu ich wysadzenia.

W wypadku nagłej zmiany kierunku marszu dowódca pułku powinien szybko podjąć decyzję i szybko postawić zadania pododdziałom, zatrzymać ubezpieczenie marszowe, oddział zabezpieczenia ruchu i oddział wydzielony, oraz podać im nowy kierunek, sposób i kolejność dalszego działania.

Kolumny sił głównych bez zatrzymywania wyprowadza się na nowy kierunek najkrótszymi i najdogodniejszymi drogami w dotychczasowym ugrupowaniu lub po dokonaniu niezbędnych zmian. Manewr na nowy kierunek powinien być wykonany w krótkim czasie.

Zapasy ruchome w marszu uzupełnia się z reguły w rejonach odpoczynków, natomiast paliwo w pojazdach mechanicznych uzupełnia się na postojach.

Rannych i chorych w marszu po udzieleniu im pomocy medycznej na miejscu, ewakuuje się do najbliższych punktów medycznych /szpitali/.

Do dowozu paliwa, żywności i amunicji pododdziałom prowadzącym rozpoznanie, mogą być wykorzystane śmigłowce.

W marszu stanowisko dowodzenia pułku przemieszcza się za awangardą lub na czole kolumny sił głównych pułku.

Tyłowe stanowisko dowodzenia maszeruje na czole kolumny pododdziałów zabezpieczenia technicznego i tyłowych.

Łączność w marszu zapewnia się głównie środkami ruchomymi, a ponadto w pododdziałach również środkami sygnalizacyjnymi. Do kontroli ruchu wojsk i przekazywania zarządzeń szeroko wykorzystuje się

śmigłowce. Srodki radiowe pracują tylko na odbiór. Srodki łączności ultrakrótkofalowej, radioliniowej i przewodowej pułku wykorzystuje się zgodnie z wytycznymi wyższego sztabu.

IV. ORGANIZACJA I WYKONYWANIE MARSZU W WARUNKACH SZCZEGÓLNYCH.

a/ marsz w zimie i w czasie roztopów

Marsz zimą wymaga przygotowania i utrzymania dróg w stanie nadającym się do ruchu, urządzenia rokad dla zapewnienia rozwinięcia i manewru wojsk, zjazdów z dróg i objazdów przeszkód naturalnych, wykonania przedsięwzięć zapobiegawczych przeciw odmrożeniom stanu osobowego, przygotowania uzbrojenia i sprzętu do pracy w niskiej temperaturze, wyposażenia pojazdów kołowych i gąsienicowych w srodki i urządzenia zwiększające zdolność pokonywania terenu. Pojazdy przeznaczone do przewozu ludzi wyposaża się w odpowiednie pokrycie.

W czasie silnej zamieci marsz z reguły przerywa się i wznowia na rozkaz dowódcy, który wydał rozkaz zatrzymania kolumn.

W czasie zimy i roztopów, które w naszych warunkach klimatycznych mogą występować od jesieni poprzez zimę aż do wiosny, szczególne trudności w marszu pułku spowodowane będą: dużą ilością śniegu lub rozmiękłą jezdnią oraz związanym z tym ograniczonymi możliwościami korzystania z dróg gruntowych i lokalnych.

Okres zimy i roztopów charakteryzują częste zmiany warunków atmosferycznych /deszcz, śnieg, mgła, wylewy rzek itp./. Wpływa to na zmniejszenie ruchliwości wojsk, zwiększenie zużycia paliwa, większe wzmocnienie pododdziałami inżynieryjnymi.

W marszu, w okresie roztopów należy wydzielić ciągniki na trudne do pokonania odcinki dróg i wykonać odpowiednie przedsięwzięcia dla zwiększenia zdolności pokonywania terenu przez pojazdy kołowe i gąsienicowe.

Do udzielenia pomocy ugrzęźniętym pojazdom i zapewnienia ciągłości ruchu, celowo jest przydzielić kolumnom pojazdy o większej zdolności pokonywania terenu.

b/ marsz w terenie lesisto-jeziornym

W lesie szczególnie dokładnie organizuje się regulacje ruchu. Wystawia się więcej posterunków regulacji ruchu. Na drogach leśnych i przesiekach buduje się mijanki; a w razie konieczności w poszczególnych miejscach poszerza się jezdnią drogi, przewiduje się przedsięwzięcia dotyczące walki z pozorami i oczyszczanie dróg z możliwych zawałów i innych przeszkód.

Ubezpieczenie marszowe powinno być zdolne do samodzielnego pokonywania zapór i przeszkód. Powinno ono działać na zmniejszonych odległościach. Na ważnych drogach rökadowych i przesiekach powinny być wystawione stałe ubezpieczenia boczne.

W terenie jeziornym należy dokładnie rozpoznać przesmyki międzyjeziorne.

c/ marsz w górach

W górach szczególną uwagę zwraca się na przygotowanie dróg marszu, przede wszystkim na ostrych zakrętach, stromych zboczach; ustalenie odcinków możliwych osuwisk, osypisk, lawin i miejsc ich obejścia; określenie miejsc urządzenia przepraw przez rzeki i przejść przez wąwozy; organizację obrony przeciwlotniczej wojsk i regulację ruchu w czasie pokonywania wąwozów, przełęczy, tuneli i na przeprawach przez rzeki.

Prędkość marszu wojsk w czasie pokonywania przełęczy, wzniesień i zjazdów może być mniejsza, a odległość między pojazdami większa. Wielkość odległości między pojazdami, w każdym wypadku, powinna zapewniać bezpieczeństwo ruchu.

W wąskich miejscach, na ostrych zakrętach, stromych wzniesieniach i przełęczach ustawia się ciągniki, znaki ostrzegawcze, a w nocy - świecące drogowskazy lub posterunki regulacji ruchu wyposażone w środki łączności.

Na czole kolumn maszerują pododdziały zmechanizowane.

Dla wyprzedzenia nieprzyjaciela w zdobyciu przełęczy, tuneli, wyjść z wąwozów i węzłów dróg, wysyła się oddziały wydzielone lub wysadza taktyczne desanty powietrzne.

Ubezpieczenie marszowe wysyła się na mniejszą niż w zwykłych warunkach odległość. W skład oddziałów wydzielonych wyznacza się zwykle pododdziały zmechanizowane. Stałe szpice boczne z reguły zajmują pozycje na dominujących wzgórzach, w przejściach górskich i na drogach wiodących do dróg marszu ubezpieczonych wojsk.

Kolumny należy formować tak, aby zapewnić im taktyczną samodzielność, wynika to z ograniczonych możliwości manewrowych.

Na postoje wybiera się równe odcinki dróg, zwykle przed wzniesieniami i przy źródłach wody. Nie wolno zatrzymywać się na postój w wyschniętych korytach rzek, w rejonach ścieków wodnych, w miejscach gdzie możliwe są lawiny kamieni lub śniegu oraz nad urwiskami lub pod nimi.

W górach pododdziały powinny ściśle przestrzegać ustalonego porządku podczas pokonywania trudnych do przejścia odcinków. Przełęcze, tunele, wąwozy i przejścia górskie pododdziały z reguły pokonują bez zatrzymania, w kolumnach batalionowych. W wypadku niemożliwości marszu bez zatrzymania się, wyznacza się i przygotowuje rejon oczekiwania, w których bataliony kolejno przygotowują się do pokonania tych odcinków.

d/ marsz przez miasta i rejony zurbanizowane

Przemarsz przez większe miejscowości /rejon zurbanizowane/ nie jest wskazany. Dlatego zaleca się wykorzystywać drogi - odwodnice lub wybierać drogi pozwalające na ich ominięcie. W razie konieczności marszu przez miasto /rejon zurbanizowany/ należy: rozpoznać drogi dogodne do marszu, przewidzieć drogi zapasowe, zawczasu wysłać oddziały zabezpieczenia ruchu wyposażone w spychacze i ciągniki, oprócz

posterunków regulacji ruchu przewidzieć pilotów.

W czasie przemarszu należy ściśle współdziałać z odnośnymi jednostkami obrony terytorialnej w zakresie wyboru dróg, regulacji ruchu i wszechstronnego zabezpieczenia marszu.

V. ZAKOŃCZENIE

Przedstawiona treść wykładu obejmuje tylko problematykę pułku. Rozpatrując ją przedstawiono najbardziej istotne i ważne przedsięwzięcia jakie należy uwzględniać podczas organizacji, planowania i wykonania marszu przez pułk w świetle ustaleń projektu nowego regulaminu walki.

Wykład zobrazował najnowsze poglądy na zasady organizacji i wykonanie marszu przez pułk, oraz dał podstawę do samodzielnego studiowania ww problematyki.

Sprawy organizacyjne

1. Udzielić odpowiedzi na pytania i wątpliwości słuchaczy.
2. Podać termin, temat i zakres przygotowania się do kolejnych zajęć.

WYKAZ LITERATURY

1. Podręcznik - Działanie bojowe pułku.
2. Regulamin Walki Wojsk Lądowych Dywizji, Brygada, pułk /projekt/.
3. Biuletyn informacyjny Nr 1 /127/. 1478

OPRACOWAŁ

Adiunkt KTO

ppłk dypl. Edward MICHAŁOWSKI

Wydrukowano w 5 egz.

Egz. nr 1-5 - Bibl. Tajna OLS

Wyk. ppłk Michałowski

Druk. E.K. dnia 7.11.83r.

Nr ks. masz. Pf69/KTO

БИБЛИОТЕКА НАУКОВА АКАД. НАУК
Београд, Београдска 22
Тел. 2222

44347

